

“Invito Eduardo Zaplana a dialogar”

Em meitat del debat sobre la llengua catalana reobert a València, l'Institut d'Estudis Catalans (IEC) ha optat per actuar de manera decidida. El seu president, Manuel Castellet, explica quines són les claus del conflicte i quina és la posició del IEC.

Supose que ja deu saber que la “caverna” valenciana és gairebé mil·lenària i impenetrable.

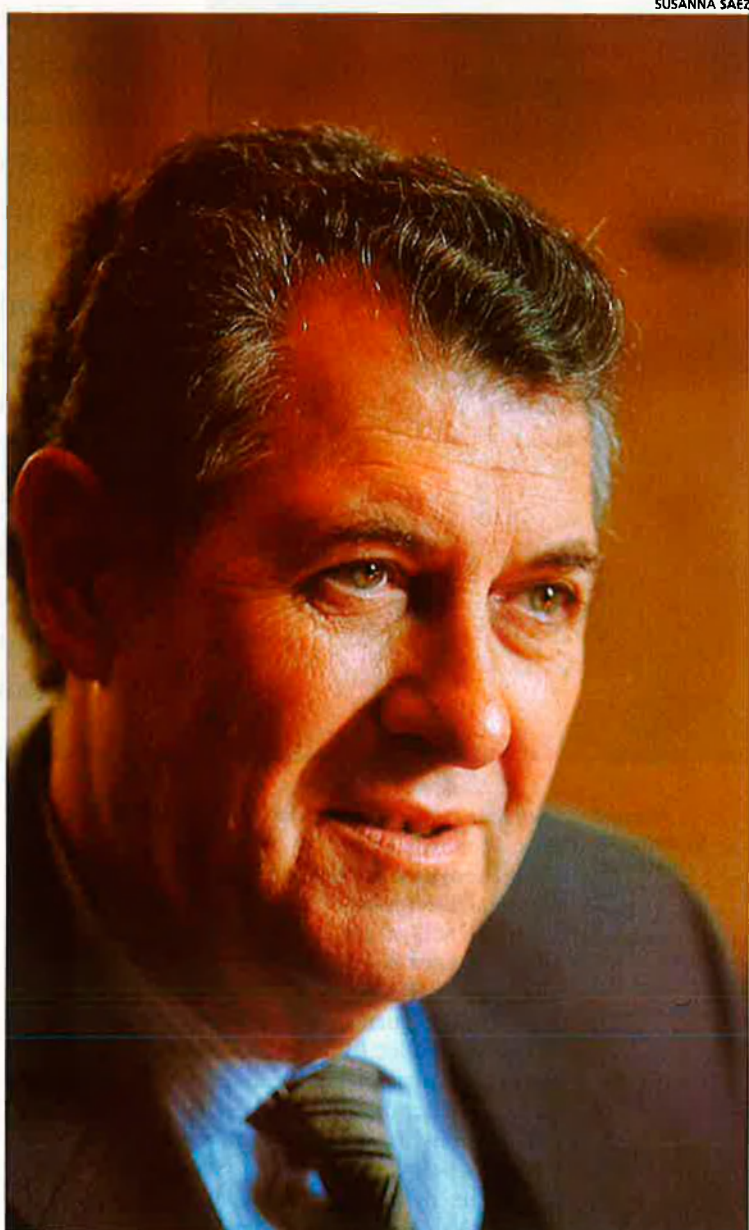
—Sí, sí (*somriu tot posant cara de resignació*), ja la conec... i crec que s'ha d'anar fent, actuant en la línia en la qual s'ha d'actuar i mirant de prescindir de la caverna. Amb tot, m'imagino que això és una cosa, que des del País Valencià, ha de ser més difícil de fer.

—*De veritat la decisió de l'Institut d'Estudis Catalans (IEC) pel que fa a la unitat de la llengua catalana, fins a quin punt tindrà algun efecte pràctic al País Valencià tot i que la signe el mateix rei Joan Carles?*

—El que s'ha de pensar és que el país, és a dir la comunitat lingüística catalana, va fent una sèrie d'accions al llarg del temps que sumades ens faran arribar a la situació definitiva... Encara no fa un any, i promogut pel IEC i l'Institut Joan Lluís Vives, vam signar un document pel reconeixement de la unitat de la llengua catalana. En aquella declaració —entre les coses que dèiem al final— demanàvem als parlaments corresponents i al Congrés dels Diputats que prengueren mesures legislatives de reconeixement de la unitat de la llengua. A això, cal afegir-hi la sentència del Tribunal Constitucional (TC) pel que fa a l'autonomia de la universitat a l'hora de denominar la llengua. D'aquesta sentència, se'n pot fer una lectura generosa i entendre que el TC reconeix aquesta unitat. Ara fa uns dies també el IEC ha modificat els seus estatuts deixant clar que valencià és una denominació de la llengua catalana perfectament assumible. Finalment aquest dia 20 el congrés dels diputats votarà una proposició no de llei sobre la unitat del català. És una votació molt important.

—*No sembla que les denominacions científiques preocupen gaire els impulsors dels secessionisme lingüístic a València. En el fons, la discussió sembla que no és català o valencià, sinó castellà o valencià.*

—És molt possible. Un dia jo parlava amb una personalitat valenciana sobre tots aquest temes, de la unitat de la llengua, etc. i li preguntava per què

SUSANNA SÁEZ

“Al capdavant els que defensen el valencià com a cosa diferenciada del català el que voldrien és la imposició total del castellà.”

no qüestionaven la Real Academia Espanola mentre que sí que posaven en dubte l'autoritat de l'Institut d'Estudis Catalans. Es va quedar desarmat. Al capdavant els que defensen el valencià com a cosa diferenciada del català el que voldrien és la imposició total del castellà. D'altra banda, a la sessió de les Corts valencianes en què es va aprovar la resolució tan desgraciada que tots coneixem, tots els que defensaven el valencià diferenciats del català empraven el castellà.

—Xavier Casp ha atacat aquest dies de manera molt directa i des del diari Las Provincias el IEC. Per ell i per algun grupat de presonatges més, el IEC és una mena de poder secret que intriga cons-

SUSANNA SÁEZ

Manuel Castellet és partidari d'obrir un diàleg obert amb les institucions valencianes. Pel IEC aquesta és una de les prioritats a fi de superar la crispació que es viu al País Valencià.

tantment a fi d'imposar-se als valencians... què li diria al senyor Casp?

—Al senyor Casp primer li diria que el IEC, per un Reial Decret de l'any 76, té àmbit d'actuació i competència en les terres de llengua i cultura catalana. Aquest és el nostre àmbit d'actuació. Després, que el IEC s'ha plantejat diverses vegades —i jo crec que quan sigui el moment oportú ho farà— d'obrir seus a les Illes i al País Valencià perquè no tenim cap vocació centralista. Fa un any vaig visitar el conseller de Cultura valencià i vam estar xerrant. He convidat diverses vegades les autoritats valencianes perquè vinguin aquí. Seria molt bo que hi hagués un diàleg entre les institucions polítiques del País Valencià i el IEC i crec que ara podria ser un bon moment per normalitzar la situació.

—El veig molt optimista. Ara com ara, el Partit

Popular del País Valencià encara no ha mostrat cap voluntat de parlar ni amb el IEC ni amb els mateixos valencians que resisteixen a la trinxera de la cultura...

—Sí, en sóc conscient. El que penso és que el Partit Popular valencià no pot tancar-se massa temps en una línia antivalencianista, antivalenciana. El meu optimisme és una invitació al PP, als governants valencians, a parlar. M'agradaria veure'ls. D'altra banda, sóc el primer que no vull que el IEC tingui una dependència excessiva del govern de la Generalitat de Catalunya. Ja m'agradaria que una part del finançament del IEC provingués del govern valencià i del govern insular amb unes contrapartides, òbviament, d'actuacions i serveis.

—Perdone'm la indiscreció, però ja té data per reunir-se amb el senyor Eduardo Zaplana?

—No. No hi ha data.

—Supose que ja li agradaria...

—Home, m'agradaria molt poder reunir-me amb el senyor Zaplana i també amb el seu conseller d'Educació i Cultura. No podem tancar-nos en banda ni mantenir actituds radicals.

—Bé, de moment, hi ha la declaració de les Corts valencianes dient que el valencià és una llengua diferent i diferenciada de qualsevol...

—Aquest acord és un disbarat. Em recorda un fet que va passar a l'estat d'Indiana l'any 1897. La cambra de representants d'aquell estat va aprovar per unanimitat una llei per donar legalitat a una nova veritat matemàtica que consistia a dir que el número pi equivalia a 4. Afortunadament el senat, i després de moltes deliberacions durant mesos, va decidir ajornar indefinidament la ratificació d'aquesta llei. Un parlament, un congrés no és el lloc de decidir coses que pertanyen a l'àmbit científic.

—Algunes veus clamen perquè siga la Real Academia de Cultura Valenciana, de lamentable memòria, l'única institució amb competències en matèria de normalització i normativització del valencià. Què pot passar si l'actual classe política valenciana legitima aquest ens?

—Algunes veus clamen perquè siga la Real Academia de Cultura Valenciana, de lamentable memòria, l'única institució amb competències en matèria de normalització i normativització del valencià. Què pot passar si l'actual classe política valenciana legitima aquest ens?

—Estic convençut que això no passarà. Seria un desastre. De llengua, només n'hi ha una i per tant no té sentit que hi hagi una institució que s'ocupi de la llengua valenciana i un altra de la llengua catalana.

—Tinc la impressió que en la qüestió valenciana, Catalunya no hi vol entrar. No creu que ja és hora que hi haja respostes socials i polítiques des del

Principat pel que fa al conflicte valencià?

—Sí. És cert que Catalunya moltes vegades ha ignorat el que passava al País Valencià. Aquesta situació, almenys pel que fa a les institucions amb un cert pes polític i social, amb responsabilitat, ja no és possible.

—Hi ha una paradoxa que encara no deixa de sorprendre'm. El País Valencià ha donat noms com Joan Fuster, Manuel Sanchis Guarner, Vicent Andrés Estellés, Raimon... la llista seria molt llarga... no obstant això, el valencià encara és vist com el "valencianet", com un personatge socialment còmic...

—No ho sé (riu)... penso que aquestes imatges depenen de la capa social. Entre les capes socials culturalment preparades mai no ha existit aquesta imatge. Potser a altres nivells ha vingut propiciada pel fet que a molts catalans del Principat, de València, només els n'arribava la imatge de les falles i de les bandes de música, però això va canviant.

—Com valora les posicions que manté el Partit Popular de cadascun dels Països Catalans i a l'estat espanyol?

—No hi ha una actitud unitària. És una pregunta que m'hauria agradat que em fessis després de la votació del dia 20. S'haurà de veure com voten. Crec que no ho tenen fàcil... és possible que el PP valencià senti temptacions de votar en contra per les pressions del seu soci Unió Valenciana... al PP català no me l'imagino votant en contra perquè això significaria posar-se en contra de la societat catalana i un bon sector del partit de la resta de l'estat potser s'abstindrà tot atenent-se a raons... el Partit Popular el proper dia 20 de maig té certament un examen.

—A Mallorca estem veient darrerament símpto-

mes d'un procés de reacció anticatalanista que recorda molt el que va passar durant la transició al País Valencià. Com pensa que evolucionarà aquest fenomen?

—L'atemptat contra l'editorial Moll espero que sigui un cas únic i no tan sols un fenomen aïllat. A Mallorca hi ha sectors que s'enfrontaren a les idees lingüístiques del president Cristòfol Soler i optaven per Jaume Matas tot pensant que la seva seria una línia totalment oposada. La realitat és que no ha estat així i que l'actual línia en matèria de política lingüística a Mallorca és molt semblant a la que encetà el president anterior, encara que a una velocitat més lenta. Quan aquests sectors que miren de crear mala maror vegin que no tenen cap possibilitat es desmobilitzaran.

Manuel Castellet. Segons el president del IEC, és hora que les institucions polítiques i socials de Catalunya s'impliquen en el conflicte valencià.

Francesc Viadel

 Generalitat de Catalunya
Departament de Treball

(L'entener: i
l'atenem)

FONS
SOCIAL
EUROPEU

Servei Català de Col·locació

Si necessita cobrir un lloc de treball a la seva empresa
té a la seva disposició els telèfons 902 22 11 11 i 902 22 10 44 (*)

(*) L'àmbit d'actuació del SCC legalment es ceneix a Catalunya